WARIES MISDAADREEKS · Nº 216

Vlietnacht in Leidschendam-Voorburg

De zaak van de dode in de trekvaart

Een speurtocht langs de Vliet,
van Hofwijck naar de sluis van Leidschendam

UITGEVERIJ WARIES

Hoe dit boek werkt

EEN PUZZELBOEK OM TE LOPEN, OF OM TE LEZEN OP DE BANK

Op donderdagavond 3 september 2026 liep Julius Breedveld, oud-leraar klassieke talen en verwoed Huygens-kenner, zoals elke donderdag langs de Vliet van Hofwijck naar de sluis van Leidschendam. Op acht bankjes liet hij een kaartje achter met één regel van een gedicht. De volgende ochtend dreef hij dood in de Vliet, vlak bij Hofwijck.

Een week later loopt rechercheur Sanne Okkerse zijn route na, op hetzelfde uur. Bij elk bankje opent zij een map uit het dossier. U loopt met haar mee: in het echt, langs de Vliet, of in gedachten, vanuit uw stoel. Beide werken. Alles wat u nodig hebt om de zaak op te lossen, staat in dit boek.

Wat u doet. Lees bij elk station Okkerses aantekeningen en de stukken die zij erbij legt: processen-verbaal, verklaringen, krantenknipsels, mails, kassabonnen, foto's en de kaartjes zelf. Bij elk station hoort een puzzel. De puzzels helpen u de stukken te begrijpen; de antwoorden staan achterin. Daarna beantwoordt u de vragen van het antwoordformulier. Pas dan opent u de verzegelde oplossing.

Ter plekke of thuis. Elk station heeft een vak TER PLEKKE met iets om te bekijken als u er echt staat, en een vak THUIS OP DE BANK voor wie leest. Voor de oplossing is de wandeling niet nodig.

Speelduur. Twee en een half tot vier uur, alleen of samen. De wandeling zelf is ongeveer drie kilometer enkele reis (veertig minuten tot een uur, met de stops erbij langer). Neem een pen mee; achterin staan werkbladen.

Hints. Achterin staan per vraag drie hints, ondersteboven gedrukt: eerst een richting, dan een stap, dan bijna het antwoord. Draai het boek pas om als u echt vastzit.

Paginaverwijzingen. In de oplossing staat bij elk bewijsstuk de pagina waar u het kunt terugvinden.

Inhoud

Aan wie meeloopt 7

Station 1 · Het hoofd van Hofwijck 10

Station 2 · Het jaagpad 17

Station 3 · De brief van 1653 25

Station 4 · De Zwaluw 33

Station 5 · De assistent 40

Station 6 · Het koor en de hond 49

Station 7 · De antiquaar 56

Station 8 · De sluis 63

Aan de lezer 69

Werkbladen 70

Antwoordformulier 74

Hints 76

Verzegeld 79

De oplossing 80

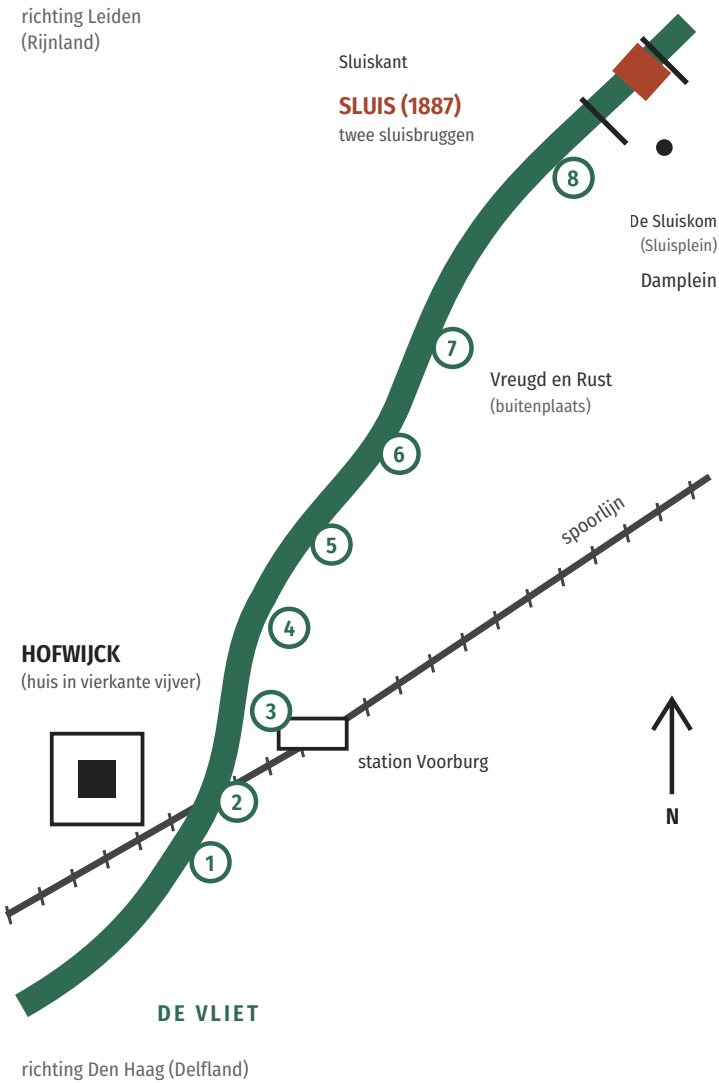
Oplossingen van de puzzels 85

Wat echt is 87

Nawoord 88

De route

SCHETS, NIET OP SCHAAL · ONGEVEER 2,85 KM

De acht bankjes uit dit verhaal zijn verzonnen; hun plaats op de schets is bij benadering. Volg de Vliet van Hofwijck tot de sluis.

Wie is wie

IEDEREEN IN DIT DOSSIER, IN VOLGORDE VAN OPKOMST

Naam	Wie
Julius Breedveld (63)	oud-leraar klassieke talen, Huygens-onderzoeker, 'de bankjesdichter van de Vliet'; Voorburg
Sanne Okkerse	rechercheur, Team Vliet; loopt de route na
Daan Fennema	rechercheur, haar collega
Pieter Gaal	roeier, vond het lichaam
Anouk Smit	forens, liep donderdagavond langs Hofwijck
Hanna Breedveld	zus van Julius; Zwolle
Ingrid Breedveld-Pronk (61)	echtgenote van Julius, woont sinds 2025 apart; Voorburg
Reinier Valk (57)	antiquaar, Den Haag; bracht de 'Huygens-brief' in bij de veiling
Kees Mostert (52)	schipper van rondvaartsloep Zwaluw; ligplaats Sluiskant, Leidschendam
Bram Lely	uitbater Eetcafé De Sluiskom, Leidschendam
Thijs Verhoef (33)	onderzoeksassistent van Julius, facsimilist; Leidschendam
Marjolein Tap	uitgeefster, Uitgeverij De Lange Gang
Merel Doornbos (48)	voorzitter Leeskring De Korenbloem, schrijfster en blogger; Voorburg
Frans Hoekstra	buurman van Merel Doornbos
Henk Vos, Ria Bakels	leden van koor Vlietstemmen
Gijs Mulder	passagier op de Zwaluw
Joost Ammerlaan	nachtportier, Veilinghuis Sterrenburg, Den Haag
Yusuf Demir	chauffeur, Taxi Vlietland

Alle personen en organisaties zijn verzonnen.

Aan wie meeloopt

DONDERDAG 10 SEPTEMBER 2026 · 19.45 · WESTEINDE, VOORBURG

Ik sta bij het poorthuis naast het station en het is precies een week later. Zelfde dag, zelfde uur, zelfde lucht bijna: droog, een beetje wind van het water. Achter me rijdt een trein binnen, voor me ligt Hofwijck in zijn vijver, het huis van Constantijn Huygens, dat er al staat sinds 1642. Over vijfentwintig minuten gaat de zon onder; vanavond om 20.09, een week geleden om 20.25.

Ik heb het dossier bij me in een linnen tas. Acht mappen. Ik heb ze vanmiddag op het bureau in volgorde gelegd, niet in de volgorde waarin ze binnenkwamen, maar in de volgorde van zijn wandeling. Bij elk bankje waar hij een kaartje achterliet, open ik er één. Zo loop ik met hem mee en zo loopt u met mij mee.

Waarom ik dit doe? Omdat we vastzitten. In zeven dagen hebben we vijf mensen gesproken die een reden hadden om Julius Breedveld te haten, en vier mensen die over hun donderdagavond iets anders vertelden dan wat er gebeurd is. Dat is geen toeval meer, dat is een stad. Mijn collega Daan Fennema zegt dat ik een dossier niet hoef te lopen om het te lezen. Ik denk dat hij ongelijk heeft. Breedveld schreef over wat hij zag. Ik wil zien wat hij zag.

Een paar dingen vooraf. Ik geef u alles wat ik heb, zonder te kiezen. Wat ik onderweg denk, schrijf ik op; reken er niet op dat ik gelijk heb. U mag uw eigen conclusies trekken. Aan het eind van de route, bij de sluis, wil ik weten wat u denkt.

En nog iets. De bankjes in dit verhaal kunt u niet vinden; ik noem ze bij hun nummer. Ga zitten waar u een plek ziet. Het water is hetzelfde.

Sanne Okkerse

MAP 0 · STUK 1

PROCES-VERBAAL VAN BEVINDINGEN

Team	Team Vliet, recherche
Datum, tijd	vrijdag 4 september 2026, 06.52 uur
Plaats	de Vliet ter hoogte van Hofwijck, Voorburg
Verbalisant	S. Okkerse, rechercheur

Om 06.44 uur ontving de meldkamer een melding van Pieter Gaal (41), roeier, die tijdens een vroege training een persoon in het water van de Vliet had zien drijven, ter hoogte van buitenplaats Hofwijck. Gaal had zijn boot aan de kant gelegd en de persoon met een lijn aan de oever vastgehouden tot de hulpdiensten kwamen. Om 06.52 uur waren wij ter plaatse.

Het betrof een man, liggend op de buik in het water, dicht langs de oever, ongeveer acht meter van bankje 1 (houten bank aan het water, zicht op Hofwijck). De man was gekleed in een donkerblauwe regenjas, grijze broek, bruine schoenen. In de jaszakken: een telefoon (nat, uitgeschakeld), een portemonnee met rijbewijs op naam van Julius Breedveld, geboren 9 juli 1963, en een sleutelbos. Het lichaam werd om 07.20 uur door de brandweer uit het water gehaald.

Aan de rand van het pad, vlak bij het bankje, zagen wij op de stenen rand van de oever een kleine donkere vlek, die door de forensische opsporing werd bemonsterd. Op het bankje zelf lag een kaartje in een plastic hoesje, met een touwtje aan de leuning vastgemaakt. Zie fotobijlage 1.

Niet aangetroffen: een bruine leren schoudertas met koperen gesp, die het slachtoffer volgens zijn zus Hanna Breedveld (telefonisch, 09.30 uur) altijd bij zich droeg op zijn donderdagwandeling. In de tas zaten volgens haar zijn vulpen (groene inkt), een stapel blanco systeemkaartjes, hoesjes, touw en een zakboekje. De tas is ook na zoeken langs de oever en in het water (duikers, vrijdagmiddag) niet gevonden.

Langs de route van de Vliet tussen Hofwijck en de sluis in Leidschendam werden tussen 09.10 en 11.20 uur op nog zeven bankjes vergelijkbare kaartjes aangetroffen. Alle acht zijn in beslag genomen. De bankjes zijn door ons genummerd van 1 (Hofwijck) tot 8 (vlak voor de sluis).

Opgemaakt naar waarheid, S. Okkerse, 4 september 2026.

MAP 0 · STUK 2

VOORLOPIGE BEVINDINGEN SCHOUW

Opgesteld door	dr. L. Kamphuis, forensisch arts
Datum	vrijdag 4 september 2026, 16.10 uur
Betreft	J. Breedveld, 63 jaar

1. Kneuzing en scheurwond aan het achterhoofd, passend bij een val of stoot tegen een harde, rechte rand. De verwonding was vermoedelijk niet direct dodelijk, maar kan tot bewusteloosheid hebben geleid.

2. Bevindingen in luchtwegen en longen passen bij verdrinking. Het slachtoffer leefde nog toen hij in het water terechtkwam.

3. Geen afweerletsel aan handen of onderarmen. Op de linkerbovenarm twee lichte, verse blauwe plekken, passend bij een stevige greep of duw.

4. Tijdstip van overlijden: op grond van lichaamstemperatuur, watertemperatuur (circa 19 graden) en lijkstijfheid tussen donderdag 3 september 21.00 uur en vrijdag 4 september 01.00 uur. Nauwkeuriger is op dit moment niet te zeggen.

5. Maaginhoud: weinig; geringe hoeveelheid alcohol, passend bij hooguit één glas bier enkele uren voor het overlijden.

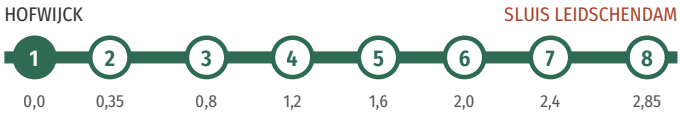
6. De donkere vlek op de oeverrand bij bankje 1 bevat bloed. Vergelijking met het slachtoffer volgt; de vorm van de rand past bij de wond.

Voorlopig. Definitief rapport volgt.

Okkerse, in de kantlijn: een duw, een val, een rand, het water. En een tas die weg is. Wie neemt nu een tas mee?

1 Het hoofd van Hofwijck

BANK 1 · KM 0,00 · HIER ZAT HIJ OM 19.55 EN OM 21.48

19.52 Het bankje staat aan het water, met het huis recht voor je, op zijn eiland in de vierkante vijver. Breedveld noemde het 'het hoofd'. Huygens legde zijn tuin hier aan naar het menselijk lichaam: het huis is het hoofd, de boomgaard de borst, de lange lanen zijn armen en benen. Dat de spoorlijn in de negentiende eeuw dwars door dat lichaam is gelegd, vond Breedveld 'de eerste moord van Voorburg'. Hij kon er hartelijk om lachen, zegt zijn zus.

Hier legde hij om 19.55 zijn eerste kaartje neer, aan het begin van de wandeling. En hier zat hij weer toen hij terugkwam, rond tien voor tien. Ergens tussen toen en de volgende ochtend raakte hij met zijn hoofd de stenen rand en ging hij het water in.

Ik heb de foto's van de acht kaartjes bij me. Groene inkt, één regel per kaartje, rechtsonder een poppetje met een stip ergens op het lijf: hoofd, hals, schouder, tot de voet bij de sluis. Ik leg ze hieronder voor u neer, zoals we ze vonden.

Verder in deze map: een vrouw die die avond bij het poorthuis iets hoorde, en de gegevens van zijn telefoon. Ik kijk om me heen. Een trein, een fietser, twee mannen met een hond. Een gewone donderdagavond.

TER PLEKKE

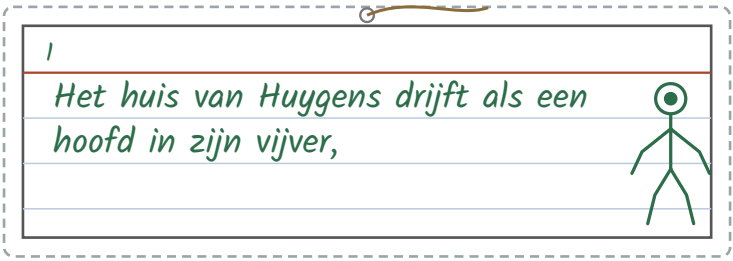
Kijk naar het huis: het staat midden in een vierkante vijver, als een hoofd. Probeer vanaf de Vliet te zien waar de tuin ooit doorliep. De spoorlijn naast u loopt door wat eens de tuin van Hofwijck was.

THUIS OP DE BANK

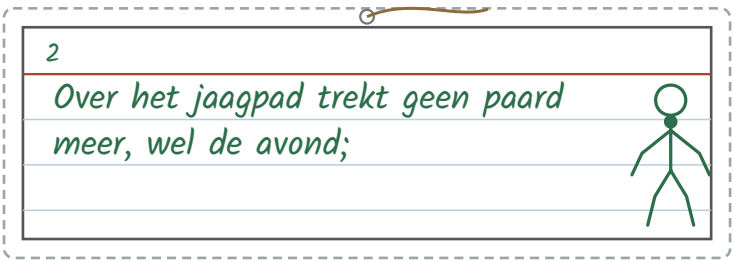
Bekijk de schets van Breedveld bij puzzel 1. De tuin is een lichaam; zijn route ook.

MAP 1 · STUK 1 · FOTOBIJLAGE 1

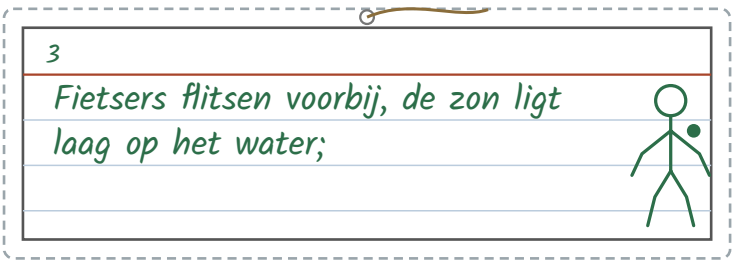
De acht kaartjes zoals aangetroffen op vrijdag 4 september. Systeemkaartjes A7, gelinieerd met rode kopregel, in plastic hoesje, met touw aan de leuning. Rechtsboven in elk hoesje een gaatje voor het touw. Het cijfer linksboven staat op de kaartjes zelf.

Bank 1 · Hofwijck · aangetroffen vr 09.10

Bank 2 · aangetroffen vr 09.25

Bank 3 · aangetroffen vr 09.40